

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania P. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie

z udziałem zainteresowanej E. Z.

o przeniesienie odpowiedzialności osób trzecich za składki na ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 3 grudnia 2025 r.,

skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt III AUa 1443/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża skarżącego kosztami zastępstwa procesowego
strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 16 stycznia 2024 r., oddalił apelację P. Z. od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 28 stycznia 2020 r., który oddalił odwołanie P. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie z 30 października 2018 r., stwierdzającej odpowiedzialność E. Z. za zobowiązania składkowe S. P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

Przedmiot sporu w sprawie dotyczył odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialności powstałe z tytułu nieopłaconych składek ubezpieczeniowych, przyjętej przez organ rentowy w

zaskarżonej decyzji na podstawie art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 2383) w zw. z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1230). Główny zakres sporu dotyczył nieprawidłowo ocenionej sytuacji finansowej S. P. sp. z o.o. w okresie objętym decyzją, braku skutecznej egzekucji z majątku spółki, przesłanki egzoneracyjnej związanej z brakiem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, w tym momencie właściwego na zgłoszenie tego wniosku oraz zawinienia członka zarządu, a ponadto kwestii ponoszenia odpowiedzialności przez członka zarządu za zadłużenie składkowe spółki z majątku objętego ustawową wspólnością małżeńską (majątku wspólnego odwołujących się małżonków).

Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne odnoszące się do przesłanek przeniesienia odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki na członka jej zarządu, które zostały zaprezentowane przez Sąd Okręgowy w obszernych pisemnych motywach zaskarżonego wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776; z 22 lutego 2010 r., I UK 233/09 oraz z 24 września 2009 r., II PK 58/09).

Wyrok został w całości zaskarżony skargą kasacyjną wniesioną przez P. Z., w której wskazano, że „skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest oczywiście zasadna. Przywołane w skardze okoliczności świadczą o tym, że w niniejszej sprawie bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, a jednocześnie rodzaj i zakres tych uchybień świadczy o tym, że miały one decydujący wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Oddalenie apelacji odwołującego się stanowi niewątpliwe naruszenie wskazanych w skardze regulacji. W niniejszej sprawie doszło do naruszenia powołanych w petitum przepisów, a naruszenie tych przepisów jest łatwo zauważalne bez konieczności wgłębiania się w tekst przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia. W ocenie skarżącego naruszenie prawa materialnego w sprawie nie budzi wątpliwości, pozostaje oczywiste i daje się stwierdzić przy wykorzystaniu podstawowego instrumentarium prawniczego - poprzez zwyczajne sięgnięcie do treści wymienionych przez skarżącego uregulowań”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjna organ rentowy wniosł „o oddalenie skargi kasacyjnej jako bezzasadnej; o zasądzenie od strony na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony. Skarżący nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący powinien wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna. Skarżący powinien więc wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, czyli oczywistej wadliwości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Skarżący poprzestaje we wniosku na zarzutach „wystąpienia uchybień” i naruszeniu prawa procesowego, co nie jest wystarczające do stwierdzenia, że spełnia się szczególna podstawa przedsądu. Podkreśla się to, gdyż skargę kasacyjną wnosi się od prawomocnego orzeczenia Sądu drugiej instancji, które ma podstawę materialną i faktyczną. Sąd Najwyższy nie jest kolejną, zwykłą instancją odwoławczą. We wniosku brak jest zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego. Zarzuty podstaw kasacyjnych stanowią odrębną część skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.), podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, dlatego nie zastępują brakujących zarzutów szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., która jako jedyna podstawa przedsądu ma na uwadze indywidualny interes strony w przyjęciu jej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarga kasacyjna może być zasadna ze

względu na zarzuty podstaw kasacyjnych (art. 398¹⁴ k.p.c. a contrario). Jednak w aspekcie warunków podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. znaczenia ma dopiero aż oczywista zasadność wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, co nie zostało w nim wykazane.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Zauważyć należy, że o wyniku sprawy decyduje prawo materialne. Skoro miarą oceny zasadności skargi kasacyjnej są zarzuty podstaw kasacyjnych z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., to miara ta jest tym bardziej aktualna w odniesieniu do zarzutów szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., zważając na wynik sprawy, dotychczasowe obciążenie skarżącego kosztami postępowania i niepowodzenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[a.ł.]